

SLOVENSKA BČELA.

Izdana 1. junija 1851.

Pomladanski večer.

(Iz slovenske Daničice. *)

Utonilo
Solace milo
Tje za sinje je goré,
Dneva žari
K majki stari
U valovje tje beže.

Po planini
U dolini
Slavcov petje ogluší,
Zvezdic čeda
Jasnobleda
Gor na nebu zablíši.

Tiho spava
Že narava,
Mirno krije jo nebó,
Noč perute
Cernozlute
Razprostira čez zemljó.

Šumljajoči
Verlec toči
Med skalovjem tje vodé,
Dih cefirni
Sladkomirni
Dije u cvetic g'ayé.

Oživljeni
Gojzd zeleni
V percih sladko si šeptá
In cvetica
Mladolica
Vsvilli rosi lesketá.

Tamó v logu
V hitrim krogu
Dične Vile se verté,
Melodije
Pesem-lije
Čudokrasne u dolé.

„Slave sini
Domovini
Vite vence na glavó.
Njo ljubiti,
Nji služiti
Vaše le naj gesto bo.“

—e—

*) Slovenska Daničica se zove tednik mladosti Alojzjevišča v Ljubljani in od tedna do tedna prav izvrstne sestavke donáša. Po tem takem imajo letos latinski dijaki v Celju, Celovcu in Ljubljani svoje posebne časopise: „Slavija“ imenovane in tudi učenci v Alojzjevišču svoj list Daničica. Neizmerna radost mora vsacega slavenskega rodoljuba obiti, viditi tolike marljivosti in iskrenosti naše nadopolne mladine v imenovanih mestih. Le škoda, da tudi od učencev v Gorici, Gradcu, Marburgu in Terstu kaj takega naznaniti ne môremo. Mordé bodo vkratkem tudi oni svoje vadbene liste osnovali!!
Vredu,

Kako sim iz Čeha Nemec, in iz Nemca spet Čeh postal.

Vesela in žalostna prigodba iz lastnega življenja.

(Konec.)

Druugo uro so imeli g. katehet priti. To so ravno taki gospod bili, kakor učitelj; vselej le nemško in vekomaj le nemško. In ako so kdaj kako česko pregovorili, so to le zavolj tega storili, da bi nas pograjali. Jaz sim jih koj v prvi uri razjezil. Ker jih nisem zastopil, sim pod klopjo, ker mi je dolgčas bilo, s popirjem igral. Oni so to zapazili, so me pograjali in slednič ponemško rekli: „Zató ker si iz hudiča, ne slišiš božjo besedo.“ Mene pa to ni ganulo, — jaz sim malo vedel, alj govorijo od neba alj od pekla. Od tega časa mi niso več prijaznih lic pokazali. Enkrat me je učitelj s čestnim gumbom navlaš tako dolgo stati pustil, da so g. katehet prišli. Ko bi trenil, je njim nasproti tekel, jih za roko vzel in ravno k meni peljal, in je njim moj čestni red na gumbu pokazal. G. katehet so se glasno zasmejali in so mi po očetovsko svetovali, da bi šel v Korouhve (v moje rodišče) prasce past. Potle so me na sledajo klop, tako imenovano Schandbank obsodili — in od tega časa nikdo ni za me več maral. Meni je to dopadlo, ker je me sdaj vsaki pri miru pustil. Pa žalibog! tudi to je svoj konec vzeło. Pri sveti meši smo nemške pesme peli. Vsaki si jih je moral prepisati, tedaj tudi jaz. Jaz sim pisal, kakor sim znal, in sim takó pel, kakor sim si zapisal. Tode vselej sim jo zabredel, in otroci so se mi zmiram smejali. Ko sim enkrat namesti: „Du bist allezeit heilig“ zapel: „Du bist alle Zeil haulik“ so se vsi tako močno smejali, da so to g. katehet zapazili. Po sveti meši so me berž k sebi poklicali in mi naslednje clo duri pokazali rekoč: Ti trap, sdaj se mi poberi, od kod si prišel. Naj te nikoli več v šolo ne bo! Jaz sim bil pokoren, še to uro sim se proti domu podal, svojim starišem povédat, kaj se mi je zgodilo. Oče so djali, da nimam dobre glave in da bom domá ostati moral. Mati pa so mislili, da sim za uk prebrisane glave; le učitelj in katehet nič ne zastopita. Samo v tem so bili s očetom enake misli, da v šolo več ne pojdem. Pa kaj kozel ri hotel? Še taj den sim se s jednim fantom našega soseda spisal, kateri mi je „pater Vyklouz“)“ zunel (zmerjal) Takó so pri nas vsakemu pravili, ki je študirati nehal. O te „pater Vyklouz,

*) Vyklouznouti = spoderkniti, popolzniti se.

so bile osodne besede za mē. Moja mati, jih zaslišati, so se tako razjezili, kakor jih poprej še nikdar nisim vidil. „Kaj? mojemu detetu se imajo posnēhovati! To se ne bō zgodilo cēlemu svētu na vkljub! On mora študirati in ko bi pol hiše na to šlo! Ti oče pojdeš jutri v P—o, da pri teh gospodih nēkoljko pomažes, iz fanta mora ali duhovnik ali gospod postati, naj si je, kakor hoče.“ Oče so to zares dobro opravili, in čez dva dni sim zopet učenec bil. Učitelj je bil sdaj gola prijaznost, g. katehet gola ljubēzen. Sdaj se mi nihče ni smel posmejati — in v kratkem času tudi ni mogel. Jaz sim sdaj premagal jedno zaprēko po drugej — in na koncu lēta sim imel na svojej spričbi same „sehr gut.“ Nēmško sim že ne koljko govoril, le s Zeitwort-am in Geschlechtswortam se mi je še vstavljalo. Po šolskih praznikih sim šel že v prvo latinsko šolo v L—sl. Po čelej vesi so sadať od mene govorili, da že v latinske šole grem.

Ja v latinskih šolah mi je šele ta nesrečna nēmščina hruda in muke prizadjala, da ni bilo za prestati. G. professor so se hotli namreč prepričati, kako nēmško slovnico znamo in so nam zatorej pismo nalogo dali. (Kakor je kdo nalogo naredil, je dobil kraj v šoli.) Ki so nalogo bolje naredili, so prišli v prve klopi, ki hujši, pa v sledne. Jaz in s menoj še drugih pēt fantov smo v sledaji klopi sedeti morali. G. professor so nas „Kreuzherrn“ imenovali, zato ker smo svoje naloge s velikim križem okinčane imeli. Gor je s rudečo tinto napisano bilo „sehr schlecht“ in g. professor so nam svetovali, naj bi se raji prej v nēmško šolo vernuli, ko nas bodo sami izpodili (izgnali). Še taj den so nam oistro prepovedali, česko govoriti — in so med nas jedno knjižico dali, ktorej se je „signum“ pravilo. V to knjižico se je moral vsaki zapisati, ki se je s tim pregrešil, da je česko govoril. Pervi, ki se je noter zapisati moral, sim bil jaz. Zato sim pa moral sledečo stavko, pēt stokrat zapisati: „Wer Anspruch auf Bildung machen will, der darf nicht böhmisch sprechen.“ Jaz sim videl, da mi tukej bolj ne gre, kakor lani. Zatorej sim domu pisal, naj bi to oče zopēt nēkako zamazati prišli. Oče so prišli, pa sdaj je mi še hujši nahajalo. G. professor so me vsaki den prašali — so se s menoj mučili — in ako to po dobrem ni šlo, so s pestjo pomagali — oj to so bili časi, na ktere mordē še v grobu pozabil ne bom. To je že srēča za mene bila, da sim pravila iz latinske slovnice, potle vse naloge iz zemljopisa in računstva kakor očenaš na zpamet znal, akoravno sim komaj dvajseto besēdo prav razumēl. Jaz sim govoril od āquatora, od ekliptike, od Wendekreis-ov i. t. d. kakor neki modrijan, akoravno nisim od teh reči le trohice zapopadel. G. professor so mi večkrat djali. „Ich hätte dich schon längst aufgegeben, aber weil du fleissig bist, will ich es nicht thun.“ In zopēt so mene in sebe

mučiti začeli, da bi le to nemščino in š njo tudi latinščino v mene zabili. Po nekoliko mēscov je saj enkrat ta česka kora v mojih možganih poknila — in jaz sim zapopadel tisto veliko skrivnost, kaj je subjekt — kako se mora verbum po njem konstruirat . . . in druge mišičke reči te verste. Sdaj je to bez zapreke napred šlo. Tudi g. katehetu sim dopadel. Akoravno so drugi otroci jim vkljub bedarijo delali in si med seboj pripovedovali, da se od njih za jedno dvajsetico „ad-eminens“ dobi, vendar nisim to verjel, sim se le tiho obnašal in se svoje naloge prav pridno učil. Zatorej so me g. katehet hvalili; le kadar sim se s tim „Geschlechtswort-am“ zmotil, so me opominjali: „So lass doch einmahl den alten Honziček Tolpač fahren!“ Na koncu šolskega léta sim dobil dve eminence in tri prime — in sim bil stvarjen učenec in Nēmeč. Ko sim domu na praznike prišel, bi se bil komaj s svojimi starejši dogovoril, zakaj vsaka moja tretja besēda skoraj je bila nēmska. Pa to je starišem dopadlo. Ko sim jim pripovedal: koljkokrat sim iz pensum „ohne“ to je: brez pogrēšek imel, koljkokrat sim moral „aufsagowat,“ — kako šo g. professor „streng“ bili in kar sim moral biflovati, so me s veseljem poslušali; in ko sim tudi očenaš po latinsko molil in starejši so si spomnili, da tudi Gospod pri altariju kaj takega pojejo: tu so oče se čudili, in s rokami sklepali in mati so se jokati začeli.

V drugi šoli smo še en predmet, namreč dogodiščino Austrie dobili. Me je to bolelo, ko sim vidēl, da vse, kar se tam od Čehov pripoveduje, jim ni v čest in sosebno besēde: „die ketzerischen Böhmen“ — in zopēt „die widerspenstigen Böhmen“ — so me ko noži v serce bodle. Žalost me je obšla, ko sim vidēl, da sim rojen iz takega nevrednega roda. To žalost so mi pa g. professor zadali. Oni so nam neprenehoma pripovedali: „Wir Deutsche“ — in zopēt „wir Deutsche in Böhmen.“ Ah to je druga — si mislim, mi smo tedaj prav za prav Nēmči; in joj tēmu, kdo bi bil rēkel, da to ni res. Tudi to se mi je čudno zdelo, da so nam v naših nalogih le samo hvalili, kako hrabro in možko so se obnašali stari Rimlani in Gerki. Od domačih (naših) junakov in vite-zov pa čisto nič niso povēdali. Tudi djanje poganskih malikov (bogov) so velikobart za predmet naših nalóg vzeli: p. kako se je Jupiter v bika, v laboda i. t. d. premēnil, — kakšne nesramne reči je delal i. t. d. pa od ljubezni polnih djanj našega Izveličarja (katerega so me starejši čez vse ljubiti naučili) ni blo ni jedne besēde. To se mi je tudi čudno zdelo, pa to mi nihče ni razjasnil. Enkrat so nas g. katehet v predigi svarili, romane brati. S tim so mojo radovednost tako razdražili, da sim se terdno predvzel, kak roman si oskerbeli. Lehko sim ga dobil; so namreč v mestu ljudje bili, ki so za majhno plačilo knjige razposodivali.—O kako sladko in veselo je to bilo! Zakaj pa so nam g. katehet

teh romanov prepovedali? — Jaz sim sdaj Spiës-a, Klauren-a, Krammer-a, Kozebue-a i. t. d. poredom neprenehama bral. Še le sdaj sim poznaval, kakšna je to sreča, Nėmec biti, in sim Čehe močno obžaloval, ki ničesar kej tacega nimajo, ko le Meluzino, Bruncvika in Svėtlih Očetov jok, kar sim ko otrok doma prebiral. V tretji šoli sim že Schiller-a, Klopstok-a, ja tudi Gōthova Fausta bral. Jaz sim bral, kar sim dobil, in sim iz tega toljko razumel, koljko sim mogel. Vekši učenci so si od mene pravili, da sim „stark belesen,“ in so me zavolj tega v svoje sbore (družtva) jemali, kje so pivo (ol) pili, tabak kadili in nēmške pėsme pėvali. O škoda, da ni bila tačas pėsen znana: „Wo ist des Deutschen Vaterland?“ To bi bil pėl! — Pa vendar, kar nobeden ni pričakoval, pokazalo se je, da to, kar se iz česke matere rodi, le Čeh ostane in ostali mera, ako nima iz tega gnusna in gerda pošast postati.

V četrti šoli je s menoj še jeden sedmi šolec stanoval (prebival). On je gymnasium v kralovskim - Gradcu in v Jičinu študiral. Je to bil čuden človek — nadobično je bil perljuden in prijazen, vsakega je vikal („vi“ rekal) — pri tem ni drugač govoril kakor le česko in sicer, kakor se je tačas pravilo, „echt böhmisch.“ Komaj da sim ga bil vidil, je mi že dopadel, sem ga ljubil, in sdaj sva si midva prijatelja bila. Ko je viděl, da rad berem, je me prašal, alj tudi marsikdaj kako česko knjigo čitam (berem). Jaz sim se poyсмеjal in sim odgovoril: „Ja, dokler sim še fant bil, sim Bruncvika in Meluzino bral, pa sdaj ne berem nič českega.“ On je mi odgovoril, da sim vsmiljenja vreden. Potle mi je povėdal, da so se v Gradci in Jičinu česko učili — da professori same česke knjige spisujejo in to radi vidijo, ako učenci svoje naloge v českem jeziku naredijo.

To slišati se je mi čudno zdelo in skoraj nisim to verjeti mogel. Tamo so professori češčino učili in nam so tukej česko govoriti ostro prepovedali. — Potlé je me prašal, alj bi ne hotel poskušati, kaj českega brati in je mi koj edno knjigo posodil. Meni je ta knjiga dopadla. Ko sim njo prebral, je mi še drugo in tretjo posodil. Jaz sim sdaj pridno bral in u nekajko dneh sim bil od svoje nēmškutarije čisto ozdravljen.

Pet nesrečnih — grozopolnih lét je bilo trėba, da bi se iz Čeha v Nėmca preobernal — in v pėt veselih dneh sim zopet iz Nėmca Čeh postal.

Poslov. Fresl.

S o n e t.

Ljubiti znal sim dneva porodnico,
Nebrojnih zvezdic kore na višavah,
Ljubiti znal cvetlice na planjavah,
I na cvetlicah sreberno rosico. —

Ljubiti znal sim slavicov govorico,
Sladko donečih pevcov po dobravah,
Ljubiti vence na mladosti glavah,
Nebeško glasov miljenih sladico.

Ljubiti znal sim tebe duša blaga,
Oči, nebës neprekošeno slavo,
Krasoto lic i andjela postavo:

Pa tvoje nezvestobe grenka sraga
Na velem lesketa se mi obrazu,
Omerznjena u licah grudnem mrazu

(Iz ljubljanske Slavije.)

J. Radonjevič.

Ljubezniva nevesta. *)

V letu 1748 je bila že v naših krajih silno huda zima zavoljo veliko snega, in grozovitniga in dolgiga mraza, pa še veliko hujši je bila v bolj merzlih krajih na Nemškim in na Francozskim, tako de so zmerzavale nar veči in nar bolj dereče reke, in de so ljudje od mraza pomirali. Tisto zimo je mogel v Lorenskem mestu Meci **) eno noč, ki je bila gotovo ena iz nar bolj merzlih, na straži stati vojšak, kteri že več dni ni bil nič kaj prav zdrav, in tedaj je bil zdaj v nevarnosti, de bi še hujši obolel; zakaj kjer je na straži stal, je bil nar hujši mraz, in je nar silniši pihal ledeni sever. On je bil ženin namenjen in že obljubljen in zaročen z deklino, ktera ga je priserčno ljubila. Kakor hitro tedaj njegova nevesta zve, de mora on tisto noč v takim mrazu zunej stati, se silno prestraši, ker se boji, de ne bo mogel s svojim slabim zdravjem v takim mrazu prestati. Ta misel jo je tako mučila, de ni mogla tisto

*) Vzeta iz knjige: „Podučne povesti,“ poslovenil Štefan Koriančič, učitel v Goriški dubovnici. Ta knjiga se tudi dobi v Celovcu in zasluži, da se med Slovenci prav pridno in hitro razširi. Poglej zadej: Književnost u današnji dobi!

**) Zdaj je mesto Mee pod francosko oblastjo.

noč ne le samo očesa zatisniti, temuč ji tudi ni bilo mogoče se kar v posteljo vleči. Njena otožnost je pa še večji postala, kadar pride ura, ob kateri se ji zdi, da je nje ljubljenec že zunej na straži na hudim mrazu, kjer si ga je že mislila vsiga od mraza prepadeniga in oterpneniga. Ker ni mogla več v takim nepokoju prestat, se poda, desiravno je bil led, sneg in silen veter, po gosti temi vun iz hiše, ki ni bila ravno daleč od straže, in gre serčno celo sama tjekej. Ona najde v resnici nesrečniga vojšaka, ki se je od mraza ves tresil, in je bil že ves oterpnen, da mu ni bilo več mogoče na nogah stati. Ga začne tedaj prositi za Božjo voljo, da naj se gre v njeno hišo ogret, kjer mu je dober ognj napravila; vojšak pa, ki je dobro vedil, da bi se mu to za silno velik pregrešek zarajtalo, ko bi se zvedlo, se ji zahvali, in se stanovitno brani storiti, kar mu je ona velevala. — »Saj en sam hip, da se ogreješ, reče ona, ker te mraz tako hudo trese.« — Na to ji vojšak odgovori, da če bi se od njega kaj taciga zvedlo, bi bil koj k smrti obsojen, in da nobedin bi ga ne mogel smrti rešiti. — »Pa če boš tukej stal« mu ona naglo besedo preseče, »boš gotovo konc vzel, in tej smrti, ki je gotova, se moraš vendar nar poprej vbrani. De se bo ravno »to zvedlo, kar zdaj storiš, se ne more lahko vediti, in jez mislim, da »skorej ni mogoče, da bi kdo to zvedil; in Bog, ki je usmiljen, te bo »tudi ovarval.« — »In če bi se to tudi nikoli in od nikogar ne zvedlo« »reče vojšak, »kako je mogoče, da se podstopim, kakor ti hočeš, meni »izročeno stražo tako maloserčno in brez moža pustiti? Naka! tega mi »ne perпусти ne moja dolžnost, ne moja čast.« — »Ako se tudi od tu proč podaš« mu ona resnobno odgovori »ne menim že, da se straža popolnoma brez moža pusti: za malo časa se postavim jez tukej, namest »tebe stražiti. Le urno tedaj podvizaj...« Tu ga je ona tako silno nagovarjala, in s solzami prosila, da jo je na zadnje vojšak vslišal, in se sili vdal, zakaj vidil je, da on v svojim stanu per tako hudim mrazu se ne more tako dolgo več deržati. Upal je tudi, da se bo prav kmalo nazaj vernil, in da ne bo tega nobedin zvedil; pervoli tedaj v to, kar mu deklina svetva, poda nji orožje, svoj vojaški klobuk, in svojo suknjo, ji pové parólo (vojaško znamenje), in se gre v hišo gret.

Mlada deklina je bila tako vesela, da je ženinu življenje ohranila, da ni skorej nič mraza čutila, desiravno je zeblo, da je bilo komej prestat. Ali, glej! — kmalo potem pride neprevidoma patróla (ponočni čuvaji). Deklina, ker poprej na kaj takiga še kar pomislila ni, se je tega tako prestrašila, da kar besedice spregovoriti ne more, tedaj tudi ne da znaniga vojaškiga znamenja. Čuvaji, ki nič ne slišijo, menijo da je vojšak ali zaspal, ali pa pobegnil; zato se hitro straži perbližajo, in najdejo s začudenjem namesti vojšaka mlado žensko v vojaški obleki, kte-

ra vsa prestrašena in plašna, ni mogla kar čerhniti, de bi povedala, kako je sem peršla.

K velki straži perpeljana je zamogla vender zopet se enmalo zbrihtati, in spregovoriti, in povè jokaje in s solzami, kar se je zgodilo, ter milo prosi, de bi se njenimu ženinu perzaneslo. Precej pošlejo v njeno hišo eniga, kjer najdejo zares vojšaka, tode še tako zmierzneniga in oterpneniga, de je bilo malo upanja več za njegovo življenje. Ga začnejo vender po malim razgrevati, in tako počasi mu zmiram več gorkote dodavati, de so ga na zadnje popolnoma oživili.

Tode nesrečni človek vidi, de je oživel, zato de bo mogel še strašnejši in silniši smert prestati. Precej tisto jutro je bil bojni svet sklican, in on, kar je že dobro previdil, je bil po ostrih bojnih postavah obsojen, obešen biti. Kdo zamore izreči otožnost in žalost nesrečne deklina, ki je vidila, de mora tako zgubiti svojiga priserčniga ljubljence, in de je ona samo nekoliko kriva, de mora on zdaj tako žalostno smert storiti? — Tode žalost je ni pobila ne potlačila, temuč ji da še večí serčnost in prederznost. Z razčesanimi lasmi je vsa v solzah okoli tekala zdaj sem, zdaj tje, kjer koli je upala zanj kako pomoč, perporočenje ali dobro besedo dobiti. Zgodba ta nova in taka, de se take nikoli slišalo ni, je sama na srbi že storila, de sta se obadva vsem smilila, in de so se vsi čudili čez mlado deklinó, ki je tako veliko in serčno ljubezin do svojiga ženina skazala. Veljavne in imenitne osebe vsih, posebno pa visocih stanov, so si perzadevale zanj prositi, de li se zavoljo izvanrednih okolišín ostrost postave za takrat odjenjala. Pred vsim drugim pa so žene in gospé krepotno deklíco za novo čast svojiga spola deržale, in so tolikajnz delale, prosile, terkale, de se je vojšaku perzaneslo. — Deklina je tečaj doživela veselje ne li samo, de mu je življenje otèla, ampak tudi, de se je kovalo potem z njim omožila, in mu precej lepo doto k hiši pernesla, kakor je šlo njenimu stanu; zakaj vsakter si je perzadel, ji kaj podariti. Tako so se njene nar bolj goreče želje popolnoma izpolnile.

Kratko številoslovje.

za

drugo šolsko leto.

Na terdnej podlagi se lahko in bez skerbi zida, in krasna slojpa postavlja. Prej pa da s svojim delom po šolskih praznikih napredujemo, bomo poprejšno osnovo pregledali, in se osvedočili, ako je terdna, ako derži. Slasti moramo se nekoliko muditi, da otroke vsako število med 10—100 v obstoječe dèle t. j. desetke in enote razlagati vodimo, postavim

65 ima koliko desetek? koliko enot? v kolikšnej lestvici, in v kateri stopnji jo najdemo? Po takej vadbi naj se podamo serdačno k doštevi, in odštevi desetek.

Treba opomniti, da moramo doštevati, in odštevati tudi v tej ogradi po zgorej naznamovanih yadbah učiti. Vsakej desетки doštevajmo tedaj narpoprej enojko (enklo) pa bez rabe števil, takole: 10 in 1 je 11, $20+1=21$; $30+1=31$ i. t. d. do $90+1=91$. Jednako bomo odštevati, in deca vadili od vsake desетки enojko odštevati, postavim: $10-1=9$, $20-1=19$ i. t. d. do $90-1$. Pri zadnej vaji čemo više desетки, n. p. 80 razdelovati v 7 desetak, in 1 desetko, od poslednje odštejemo enojko, tako nam ostanejo 79. Ravno po tem načinu doštevajmo in odštevajmo dvojko n. p. $10+2$, $20+2$ do $90+2$. $10-2$, $20-2$ i. t. d. do $90-2$. Tako bomo doštevati trojko, četirko (štirko), petko, šestko, sedmičko, osmičko, in devetko: tako, da se bodo otroci navadili vsakej desетки vse enote 1...9 doštevati, in je urno odštevati. Ta naj bo I. vadba; II. pa je, da desетки in enojki, t. j. 11, 21, 31...91 ravno imenovane enote 1...9; doštevati in odštevati učimo; III. vadba obseže desетки in dvojke, t. j. 12, 22, 32...92, kterim se imenovane enote doštevajo, in odštevajo. Na v. rsti je potem IV. vaja, to je enote se doštevajo, in odštevajo 13im—23im—33—93. Tako se napreduje po zaznamovanej stezdi; 14, 24, 34...94 so menjejša stevila, kterim se enote, narprej enojka, potem dvojka i. t. d. do devetke pridavajo, in odjemavajo in vsaka posebe, in po versti tako dolgo, da se učenci v tem več ne spotikajo. Bomo torej deset takih posebnih vadeb imeli za doštevati in odštevati desetak in enot. Varično moramo koračiti, kadar stopamo iz ene desетки v prihodno; kadar soštevamo $11+9$, $21+9$ i. t. d. $12+8$, $22+8$... $92+8$ i. t. d. več še, kadar jo prestopamo, kakor $12+9$, $22+9$... $92+9$, in viši da je s desetko zedinjena enota, dalje se moramo pri njej muditi. Tako ne le ponavljamo — in vadimo dosti doštevati, in odštevati enot, temveč pripravljamo deca k sledečej vadbi, ki uči doštevati, in odštevati desетки, in desетки.

Enaki način bo nas tudi pri tem delu k dobremu koncu pelal.— Doštevajmo vsakej desетки deset, n. p. $10+10$; $20+10$... $90+10$; odštevajmo se godi ravno tako, $10-10$, $20-10$,... $90-10$; Potem se doštevati vsakej desетки 11, 21,...91. takole: $10+11=21$, $20+11=31$... $90+11=101$. Vadijo se otroci zvezovati prvič desетки, in pridjavati enote. Podamo se v desетки zjedinjene s enoto in doštevamo, in odštevamo opet narprej samo 10, potem 11, 12...19. Ravno to se tudi odštevati. Pridemo k številom 12, 22, 32...92 in doštevamo in odštevamo po versti scasama 10, 11, 12,...19. Tako dosežemo pomalim številu 19, 29...99 kterim se 10, 11, 12...19 doštevati, in odštevati. — Moremo potem napredovati, in vsakej desетки po redu 20, 21...29 prištevati, in odštevati; — ako je nam všeč, treba pa več ne bo, da se s tem pačimo; ker učenci bodo, vajeni narpoprej desетки desetkam, enote enotam doštevati, vsaki naštev med 1—100 gotovo najšli. Ako imajo zvedeti koliko je n. p. $18+17$, bodo rekli $10+10=20$, $8+7=15$; $20+15=35$. Opomniti se more, da znamo tudi reči $18+10=28$; $28+7=35$, to je, da nam ne treba oba števila razložiti, da naj razložimo jedno in scer manje, in

doštejemo večemu narprej desetke, potle enote. V odštevi jih naj vadi-
mo, ostajk po dveh potih najti, prvič po doštevju, — kadar k manjšemu
številu pridrenemo kolikor manjka, da veče, t. j. naštev dobimo n. p. imam
53 kr. in izdajem 38. koliko mi jih ostane? Porečemo $28+2=30$,
 $30+23=53$, $2+23=25$, jih ostane torej 25, drugič po odštevi;
moramo pa vsigdar narprej desetke odšteti, potle še le enote, n. p. imam
54 ovec in jih prodam 36; porečemo od 54 odštejem 30 mi ostanejo
24, od teh še 6 jih imam še 18. Še jedno za izgled: Nekdo ima 84
ovec, in jih jesen proda 27 koliko jih derži čez zimo? Rečimo $27+3$
 30 , od 30 do 84 manjka 54, $3+54=57$, kar jih mu ostane ali od
84 odštejemo 20, jih ostane 64, od 64 še jih vzamemo 7—jih je še=57.
Take rajtbe so lahke, ako smo se v naznačenih vadbah perve de-
setke dosti časa mudili, in svojih učencev nismo pregnali, da bi jih utru-
dili, namest njihov um spodbuditi, in njihovo spomniljivost dostojno u-
krepcati. Tudi naštev več, ko dveh števil bodo lahko najšli, ako narprej
dve stevili soštejejo, in naštevu tretjo i. t. d. pridružijo, n. p. $23+56+47$
bodo rekli $56+40=96$; $96+7=103$, $103+20=123$, $123+3=126$.
Ravno to se more zgoditi v odštevi. Vendar moremo paziti, da s pre-
velikimi števili otroke v tej dobi še ne bomo mučili.

Tretka stopnja številoslovja, t. j. naprava zbornih, ali vkupnih šte-
vil v tej ogradi ni več tolike važnosti, in se more združiti s četrto, ki je
pošteva.

Varujmo se za poševanje navadno postevanko rabiti; saj vemo,
kako smo si jo mi v glavo vbijali, in vendar zmiraj spel pozabili —
tako dolgo, da smo jo razumeli in nismo več potrebovali ostudnega mu-
čitelja: jedan krat jedan. Ako to nekoliko premišljemo, bomo
jasno vidili, da se je navadna poševanka po nemarnih lenjivih učitelih
vpeljala, ki niso hotli s naučovanjem veliko se truditi. Postala je iz
čert, namesto kojih so se številke postavile. Čert se čemo tudi mi po-
služiti, in po versli postopaje pri vsakem številu potrebne vadbe sicerši-
ti, prej da se k sledečemu vernemo. (Dalje sledi).

Književnost.

Iz Ljublane se v Vesno takole piše: Veselo je gledati literarno delav-
nost, ktera se pokazuje u Gorici. Ravno imamo u rokah izversten pre-
klad slovečih novel Italijana Franc. Soave; knjiga ima 325 stran, in je
tudi zvnaj prav prijazno in lepo napravljena. Gosp. Stefan Kociančić,
kteri je jih poslovenil, pravi u predgovoru: »Tega težavnega dela sim se
lotil posebno zato, ker sim prepričan, de take lepe povesti ljudstvo rado
bere, in de se ž njimi mnogo koristili zamore. Posebno se pa meni zdi,
de bi utegnile biti priležne mladenčcem, ki iz šol stopijo, in se domu
vernejo, ker zamorejo v njih marzikej podučnega brati, kar jih bolj izo-
bražiti in olikatí more.« Mi le trohice ne dvomimo, da bode ta knjiga
hitro ljudstvu se prikupila, in prva ljudska knjiga postala; to saj je
resnica, da Soavove povesti ljudstvo na Italijskem rajši ima, kakor dru-

ge, in da mi Slovenci še kaj takega nemamo. Tudi »26 povesti za mlade ljudi« od Kocijančiča so lep dobiček književnosti za slovensko mladino; dva druga spisa: »Naukopolne pripovedi za slovensko mladost« in »Mesingasti križ in popisovanje Palestine,« sta že doživela drugi natis; na svitlo prišla sta pri Paternolli u Gorici. Očitno je taj, da slovenska književnost u Gorici napreduje. Na Primorskem veliko pripomaga Slovensko društvo u Terstu. Nedavno deržana »Beseda« u Gradcu, in slava, s katero se je obhajala, je živ dokaz, kako slovenski duh u poglavitnem mestu na Stajerskem živi in napreduje. Naj večja gibčnost in delavnost pri tej reči se pa vidi na Dolno - Stajerskem in Koroškem. Ljubiana, serce in metropolis slovenskega življenja, kjer bi imelo slovensko življenje, pisemstvo, umetnosti in vědnosti naj lepše cveteti, in svoj žlahten slovenski duh po celej Sloveniji razširovati, ravno ta Ljubiana pokazuje lenost in nemarnost, ki se izgovoriti in opravičiti ne da. Ko bi ne bilo »Novic« in »belletrističkega dela Ljublanskega Časnika«: zares! bi, stopivši u Ljubiano ne vedel, da si u sredi Slovenske zemlje.« —

Nije dolgo, kar so Zvezdice od Radoslava Razlaga« bëli svet zagledale in kar je jih tudi »slov: Bčela« hvalno in slavno u misel uzela. Evo! da je naša hvala in slava bila resnična in dobrozaslužena: Zvezdice so že u Češčino prestavljene, in se ravno tiskajo! Jugoslavenska mladež! tebi je ta knjižica posvečena, — omisli si jo, preberi jo, in spet jo prebiraj; ona ti bode u serce ulila živo, gorečo ljubezen do drage domovine! »Razlagove zvezdice« in »Majerjova pravila« ste liste dve knjigi, ki bi ne imele manjkati u knjižnici nobenega domorodca, ki ste za celo jugoslavensko mladež zlatni vademecum! —

Pri J. Leonu u Celovcu je ravno na svitlo prišla:

»Filoteja sv. Franciska Sal:« drugi natis; in »Življenja srečen pot tretji natis.

Z m e s.

Vzajemnost.

(Konec.)

Dozvoljite mi nekatere besède v mojih »Zvezdicah« razjasniti, katere se krivo razumévajo. Na strani 13. so besède: svetjeniki Kristovi dovedoše za sobom silne vojske.« Tukaj se ima razločevati med doveršim glagoljem »dovedem« za sobom ino med nedoveršim »vodim« za sobom ali celo s sobom. Oni so za seboj pripeljali je govornički izraz, kakor da rečem: njih so vojske naslèdovala, brez da se oznanovavci zakona božjega imajo sporazumljenja s timi divjimi četami dolžiti. Kdo ne pomisli na Francoske ino nemske, če ravno že kristjanske vladarje, kateri so naše mirne rodove nevsmiljeno morili? Kdo ne pomisli na tako imenovane križnike (Schwertbrüder, Kreuzritter), kateri so kakor Turki vèro oznanovali, kristjanstvo samo v ustah, kervavi meč pa v rokah derže s

nečlovečje grozovitostjo v mirno domovanje naših očakov plēnažejni planuli? Moj namen je, pokazati, da še je besēda božja morala sredstvo biti, da se strastim kervoločnih, zmagehlepnihi vladarjev zadosti. Kdo mi more dokazati, da jaz sv. cerkvo nesreče naših rodov krivim? Nevidite li njenega blagega upliva v naše iztočne rodove ino v obče v naš per excellentiam kristjanski narod? Da pa nam kristjanska vĕra ne bi druge koristi prinesla bila, kakor da so se naši razdrobljeni rodovi družiti, jediniti počeli, bi že zavoljo te neizmĕrne koristi si našo iskreno zahvalo popolnoma zaslužila. — Druge grajane besēde so na strani 45. kdē je govor o Rimu. Te predmet je preobširen toraj zamorem tukaj samo nekatere mislenke načertati. — Kdo ne vpozna, koljki upliv v življenje narodov da imajo modroslovske sostave vsake baže, naj pogleda na nĕmško, naj se ozre na francozsko stran. Zapadno modrovanje se po pravici smē metež (chaos) imenovati, kateri je tamošnje narode zasul, tako da se sami nemorejo izkopati. Ino glavarij rimske cerkve? Oni roke križema derže, ker pomoči le iz nebes pričakuju. Mi pa se prederzujemo na stvor božji pokazati, kateri nas zamore po naravnem potu zaderg rĕšiti, in to je — slavyjanski bogato obdarjen, nepokvarjen narod, kateri je bolje po imenu kakor po vĕri razdĕljen, če ravno spada v latinsko in pravoslavno cerkveno zavezo. Modroslovci slavyjanski, stoječi na močnem stebri Kristjanstva, katero se v obēma cerkvama zajedno najde, so poklicani božanstveno sostavo pravega modroslovja na podlago osebnega Boga sozidati, da se tako pomiri minulosť s prihodnostjo. Tudi na nĕmskem je že Krause to pot nastopil, ker so mu nekateri Poljaki, listi naših gor, polje nesnage iztrĕbili. — Ako mi hočemo, da naši modroslovci ne bodo brez kristjanstva modrovali, kakor zapadni, moramo skerbeti, da se zapadna in iztočna cerkva v duhu in smislu Kristusovem sjedinite po potu znanstvenega razglabanja. K temu pak je živo potrebno, je conditio sine qua non, da se obĕdvĕ strani prijazno bližate, ne pa da jedna čaka, dokler druga ponižno sprijetja prosjačit ne pride. V obče si morajo pri nas Slavenih duhovski ino svĕtski ljudje u vsem po bratovsko roke podajati, vsaki pa si mora obĕga nauena popolnoma svĕst biti, da nebi nikomur praznih predsodkov narival. Koljko pa se je do sada od rimske strani v te pamen storilo? S žalostnim serdĕcem pomislim na slavnega Hirscherja. Če se bode tak naprĕdovalo, bode skoro rija ki od vsĕh strani rije, skoro do oserdĕja prirastla ino suhe vĕje zapada ne bodo več zamogle okrĕpivne sēnce narodom dajati. Ako pak se sdruži zapad obnemogli s iztokom mladim, »onda se hoče preroditi, pomladiti (prosim te besedi v pravem pomenu rabiti) mudrovanje o boginji, o nebeskom i zemeljskom pravu.« — Konečno še moram omeniti, da se mi pri vsĕh svojih dĕlih imamo gesla deržati: »v glavnih rĕčeh složno, v dvomljivih svobodno (v polnem smislu), u vsĕh ljubeznivo«, ker ni vsaka rĕč, če ravno nije po našem kopitu, že zavoljo svoje novosti pregrĕšna, krivovĕrna, nekristjanska. »Poskusite vse in kar je naj boljšega obderžite!« Posebno pa se imamo varovati vsĕh strastnih napadov.

Radoslav Razlag.

* Gospod minister za bogočastje in uk si dobiva od dnu do dnu zastran Slavjanov večjo hvalo in slavo. Da slovenščina še sedaj ne na-

preduje, kakor je želeti, in kakor bi mogla, pride med drugim odtod, da se slovenski pisatelji ne složijo ne zastran pismen, ne zastran oblik. Temu je gospod. grof Thun konec stōril, ker je zaukazil, da morajo vse slovanske šolske knjige biti pisane u novem pravopisu in tako imenovanih novih oblikah. Ravno taka je bila in je še pri Slovaci: tudi tamej pišejo nekteri u česko — slovanskem jeziku, nekteri pa, postavim: gosp. Hurban, Štur u slovenskem podnarečju. Da to slavljanstvu hude rane zavdaja, je očevidno. Hvala taj gosp. ministru, da je tudi tej žalostnej pravdi konec storil. Po vsih šolah, in šolskih knjigah na Vogerskem Slovenskem se mora rabiti česko — slovenščina, tako pravi ministerski ukaz. Hvala gosp. ministru — slavjanskemu narodu pa sreča: „sloga jači — nesloga tlači!“ —

* U nēmskih novinah beremo, kako se nēmska besēda „bravo“ ne — odvodi iz latinskega „probus“, tudi ne iz italianskega, temoč iz slovanskega, i sčer iz staroslovanskega. Nēki nēmski jezikoslovec od te reči takole piše: „Jakop Grimm je nam u svojej Geschichte der deutschen Sprache očitno dokazal, da nēmski jezik sicer nema oblik, pa veliko korenin s slovanskimi enakih; zemlopis nas uči, da so proti izhodu od Smerčin (u Čedah) imena vseh mēst čisto slovanska; iz dogodivščine vemo, da je u zapadnih in u južnih končinah Nēmčije bilo toliko in tako imenitnih osad (naselbin), da bi to poznati in viditi morali iz imen mēst, ako bi pisma od tega nič ne govorila: pa na to: besēdo „bravo“ odvoditi iz slovanskega, na to še dosada nobeden ni spomnul, vendar je temu taka, i ne drugači. U cerkvenej slovanščini znamena „prav“ toliko, kot „rectus“ in „pravo“ toliko, kot „amen.“ Tu to imamo; u tem se nam pokazuje tudi, kaka lēpa harmonija in jednoznačnost je pri naših (nēmskih) prededovih med cerkvenim in vsakdanjim življenjem bila“ — Da to reč še bolj dokaže in razjasni, dovodi nēkoliko nēmskih besēd iz slovanskega: „Glocke“ od „kolokol“, „Kürschner“ od „krzno“, „schier“ od „skor“, „Arbeit“ od „robota“ i. t. d. Od drugih besed, ki imajo svojo korenino u slovanščini, govoriti noče.—

* Gosp. Ivan Kukuljevič, slavno znan spisatelj i namēstnik predsednika ilirske matice u Zagrebu, je zbudil veliko misel, namreč: napraviti eden edini književni jezik za vse Slavene. Matica ilirska za dobro spozna, da bi se vsa literarna društva o tej reči oglasila, i u ti namēn poslanca na eden kraj poslala, se o tej velevažnej reči uzajemno posvetovali. Matica misli, da bi se ovi slavjanski sbor (kongress) sbral u mēstu Varšavi na Ruskem, in misli maršala Paskieviča poprašati, ali bi ruski car to dovolil. Ako bi se to odreklo, mēni, da bi bil Bēlgrad na mēstu. Na avstrijsanska mēsta, postavim Prag, Krakavo Lvov, se ni moglo gledati, ker obsedni stan sborov ne dopusti. Povabilni list na vsa slavjanska društva na Ruskem, Poljskem, Čeho — in Jugoslaven-skem se bođe pisal s cirilskimi in latinskimi pismeni, in se brez odloga razposlal.

* Slavni serbski general Kničanin je u lētu 1850 od Pražkih Čehov u zahvalo svojih zaslug dva lēpo izdēlana samokresa (pistoли) dobil. Te velevažni dar je Kničanin sedaj povernul in je te dni u zlatni Prag poslal svojo prekrasno sablo, s ktero je u Madjarskih vojskah lēta 1848-49 tako slavno i vitezko bojeval. Ta sabla je iz naj lēpsēga damaskega jekla nared, teči u srebernih nožnicah in je dar od Hafice-

Paša leta 1844 Kničaninu darovan. Na njej stoji serbski nadpis s zlatimi pisnemi: „Hafic - Paša otomanskega carstva daruje Stěpanu Kničaninu, senatoru pri vladi knjeza Srb. Alexandra Kara — Djordjevića 1844“, dalej stoji: „L. 1851 darujem jaz bratom Čehom.“

* Na Českem je 22 gimnazij, 8 světskih in 14 duhovnih; na teh je bilo u pervej polovici šolskega leta 1851 djakov vsih ukup 5709, izmed tih 3462 Čehov, 1926 Němcev, in 421 Utraquistov, to je tistih, ki česki in němški znajo. Prebivavcev je 4,521.524 — Čehov 2,790.054 in Němcev 1,731.470. —

Med i pelin.

* Že dvakrat — lani i letas zopet — je visoko ministerstvo zaukazalo: da bi se vsa tista oznanila, kterih je tistim krajem, kjer Slovenci prebivajo, vědelti trēba, i ktere se po uradnih listih javnih novin razglasujejo, tudi vredništvu „Ljublanskega Časnika“ pošilale, da jih u slovenskem jeziku razglasi. Ta postava velja tudi za Koroško. Baron Lazzarini, c. k. poštni vodja u Celovcu, je to postavo naj prvi spošnil, i něko oznanilo u „Ljubl. Časniku“ tudi za Slovence po slovensko razglasil. —

* U lētu 1850 je bilo na Koroškem 9561 rojenih, med njimi je 3241 — tedaj čez tretjino — nezakonskih; fantičev je bilo 4979, deklic pa 3582, tedaj 397 fantov več kot deklic. U lētu 1849 je bilo 487 manj rojenih kakor u lētu 1850.

* Umerlo je jih u lētu 1850 — 8637, toraj se jih je 924 več rodilo, ko umerlo. Poročenih je bilo u letu 1850—1786 parov, 33 parov več kakor u lētu 1849.

* U lētu 1850 je bilo na Kranjskem 15,595 rojenih, med njimi je 1093 — tedaj komaj 14. del — nezakonskih. Umerlo je jih u lētu vsih kupej 15,974; potem je jih taj u lētu 1850—379 več umerlo, kakor je jih rojeno bilo.

* Poročenih je jih bilo 3612 parov, med njimi 6 razne vere, in 294 parov manj, kot u lētu 1849.

* Mislili smo, da je samo na Koroškem pri uradnijah po starem kopitu le vse po němško, — sedaj pa slišimo, da je temu taka tudi na Kranjskem. Takole se nam piše: „Že lani so některi slovenski učenci, ki zavode ali mlodare prejemajo, svoje pobotne liste (kvitenge) po slovenski spisali in le s strahom so jih okrog nosili; nadjati se je bilo, da bode kje zagromelo, ali celo strela udarila. In rez, gospod, ki jih u pisarnici prvi u roke dobiva, hudo zareži ter pravi, da je to grozna prederznost, in gorje zažuga tistemu, kteri bi se še kdaj s slovenskim pobotnim listom prikazal u pisarno. Opomnul je tudi, da se vse u němškem jeziku „amtira“, in pokazal u priliki, da je to ravno tako, kakor bi kak Francoz (se vè na Slovenskem) u cesarskej pisarnici po sili hotel da se mu u francozskem jeziku postrēže! Ko se pa vendar nekteri niso dali ostrašiti, in so se tudi letas s slovenskimi pobotami u pisarnico prederznili, uni kranjski Nemec ali němski Krajnec jeze bled poskoči in zagromi, ter z očmi grozno bliskaje takole beseduje: „Schon wieder diese kramerischen Quittungen da! Aber — wissen sie denn nicht, dass wir in der deutschen Sprache amtiren? Ist a Kunst, nicht wor, wenn a

Kraner kranerisch kann? Ich hätte Lust, sie fortzujagen! — Tudi gospod, ki denar šteje, je rezo opomnul, da, kdor še kdej s slovenskim poboltnim listom pride, nobenega denarja ne dobi! — Tako se marsikomu ljubezen do slovensčine ogreni in pogasi. —

* U cestnih zadevah so bile na Koroškem dosada čveter e misli: eni hočejo občno poprav o vsih cest, drugi da naj se Lobel preverta, tretji želijo brodarstvo po Dravi, četerti železnico. Kar so prebrisani moži prerokovali, da je te razdor prvi in naj boljši pot od vsih teh imenovanih reči nobene ne doseči, se je res poterdilo. Ravno je prišlo od ministerstva, da državna denarnica ni u stanu, ne Drave za brodarstvo poravnati, pa ne tudi železnice staviti. Tako nesloga tlači pri vsih rečih in zadevah, tudi pri narodskih; zato brati Slovenci! ne nekteri Gajčico drugi Bohoričico, — ne nekteri nove, drugi stare oblike: vsi složno in bratovsko! —

* Že pred dvema letoma je bila na Dunaju komisija iz slavjanskih jezikoslovcev in pravnikov sostavlena, ki je slavjansko pravniško terminologio naredila. Dosada je še le samo česka terminologia na svitlo prišla in se hitro razprodala, da je že bil potreben drugi natis. Skoda, da se jugoslavenska terminologia še ni tiskala: golovo je jako potrebna i bi se tudi hitro razprodala. „Pražke novine pišejo:“ Zavolj različnosti českega jezika, ki bi lahko zmote napravile, je gosp: minister za bogočastje in uk zapovedel komisijo sostaviti, da bi učeno terminologio za šolske in učne knjige napravila. Komisija se bode u ti namen u Pragu sbrala.“ Ali be ni bilo kaj tacega tudi za nas Jugoslavene potrebno?

* Kakor je znano, se bode Česko gledališče u Pragu stavilo, — cela Česka k temu denarje sbira. Še ni dolgo, kar se je sbirati začelo, in že je u samem Pragu 40.279 rajn. sr. podpisanih. Največo sumo je podpisal deželni odbor (14.000 rajn. sr.), po tem knez Jan Lobkovic (6000 rajn.), Jindrih grof Chotek (4000 rajn.), grof Jan Kolovrat Krakovski (4000), posestnik Max. Berger (2000), žlahtnik Lämmel (1000). Neki prijatel iz Českega nam piše, da bi bil naš poprejšni presvitli cesar Ferdinand za ti namen 26.000 daroval. Časopisi od tega pa nič niso še pisali.

Ni davno, kar se je meni, in morebiti še tudi komu drugemu od slovenskega gledališča u Ljublani prav sladko sanjalo. —

* Dobro še vemo, da je gosp: dr. Ivan Kleemann naj prvi v Celovcu očitno rekel, da slovenski jezik mora za vse rodjene Slovence postati obligatni predmet. Kar se je tudi — bodi Bogu, in vsim, ki so k temu pomagali, hvala in slava! — res zgodilo. Prosimo i tudi upamo, da gosp. dr. Kleemann tudi tamej pri ministerstvu — na tako imenitnej stopnji — Slovencev ne bode pozabil. Mesto gosp. dr. Kleemanna pride za uda deželne šolske oblastnije, in za začasnega gimnazialnega ogleda na Stajerskem, Kranjskem in Koroškem — vodja Mariborskega gimnazija, gosp. Miroslav Riegler. Po licu tega gospoda ne poznamo, — ali kar nam časopisi, prijateljski listi, in njegovi znanci od gosp. Riegler — ja povedo, je tako veselo, da smemo se mi Slovenci od tega novega inšpektorja vsemu dobremu nadati. Gosp: Riegler je sicer rođen Nėmcec ali visokoučen in pravičen mož, iskreni prijatel Slovencev. Za to naj doni slava gospodu grofu Thun - u!

S m ě š ň i c e.

* Jedan Španjolec putujući po Francuskoj, dodje u jednu varoš (mĕsto); tu šetajući se lamo amo zaleze ga i merkli mrak, i tako truden i umoren dodje pred jednu gostilnicu. Tu je vikal i deral se, da mu se otvori (otpre). Najposle gostoprimec otvori okno i zapita: Kdo je? Jezen Španjolec odgovori: „Don Sancho Ramiro, Juan Alfonso Francesco Pedro Domingo de Roccas de Stuniga de las Fuentes.“ Na to mu gostoprimec odgovori: „za tolike goste neimam mĕsta u kući,“ zatvori okno in ostavi Španjolca pod nĕhom.

* Staroga gospodina Nemogovića mlada i krasna supruga tĕrpela je jednoč u poroda svojem strahovitu muku i bol. Starac poln milovanja verlu njezine prekodne boli plačuć kaže i jačuć joj: Ah dušo moja, ti nemožes premisliti, kakove rane srcu mojemu zavdaješ, a tim bolje što ti nemogu pomoći, — Ah! neluguj starče mileni! vikne iz posteli supruga, ta ja znamem, da ti nisi zrok ove moje muke i boli.

Darila za dijaško knjižnico:

Gospodi bogoslovci iz Budejovicah (Budweis) na Českem so poslali 30 knjig; med njimi so knjige od naj prvih in slovečih pisateljev na Českem; gosp. Franjo Presl, bogoslovec u Celovcu, rodjen Čeh je podaril zabavne spise Čelakovskeho, in povĕdke od Rubeša.

„Znajte, da je slava večja,

So več brati bratec biti.“ Živila slavjanska uzajemnost, — Serčna hvala bratom Čehom!

Povabilo na naročbo.

S prihodnjim mescem nastopi drugo polletje 1851, za to Slovence lepo povabimo, si „Slovensko Bĕla“ tudi zanaprej naročiti. „Bĕla“ bode izhajala, kakor od novega lĕta 1851, dvakrat u mescu, 1. in 15. in velja:

za celo lĕto	2 gld.	24 kr. sr.
za pol lĕta	1 „	12 „ „

po pošti prejemana:

za celo lĕto	3 gld.	— kr. sr.
za pol lĕta	1 „	30 „ „

Vse častite gospode naročnike poprosimo, svoje liste s naročili frankirati. Ne frankiranih naročil ne moremo prejemati.

„Slovenska Bĕla“ se bode prizadevala, svojim naročnikom lepo postreči.

Ured. in Založn.

Pogovori vredništva.

G. J. T. v. G. Radi bomo Vašej želji vstregli, kadar bo nam hitro moĕće — g. J. V. v. G. V prihodnjem polletju, za to je nekaj predolga. — g. F. B. v. G. Kar smo od Vas sostavkov sprejeli, bodo po redu sledili, — g. T. M. v. L. S Vašim listom ste nas prav razveselili. Toliko lepih sostavkov obseže, da bomo sčasom vse ponatisniti dali. Prosimo še večkrat. — g. P. V. pri sv. J. Poskušnja je dobra. Le tako naprej.

Odgovorni izdatel in tiskar: Ferd. žl. Kleinmajr v Celovcu.